

נייטס און באריכטן בחצרות האלמאנאכ"ס

בן דער יעקב נעם

גדולה מיתת צדיקים כשריפת בית אלוקינו:

כ"ק אדמו"ר מתולעת יעקב זצוק"ל

וומסב"ג התפלשו בעפרים, דאס הסתלקות פון רבי'ן זצ"ל איז א ספעציעלע אבידה גדולה פאר די שטאט וומסב"ג וואס באוויינט די אומשאצבארע פארלוסט פון דעם צדיק תמים וואס האט באלאכטן דעם שטאט מיט זיין קדושה און צדקות, ואבידה היא שאין לה תמורה, וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'.

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש: מיט גרויס צער און ווייטאג איז אויפגענומען געווארן די ביטערע בשורה מיט די הסתלקות פון חסידא ופרישא כ"ק אדמו"ר מתולעת יעקב הרה"צ ר' חיים מערץ זצוק"ל אין עלטער פון 73 יאהר. דער רבי זצ"ל איז געווען א זון פון דער בארימטער פועל ישועות הרה"ק רבי יחזקאל'ע מערץ זי"ע און אידעם פון כ"ק אדמו"ר מקאזניץ הרה"צ ר' מרדכי היילפרין זצ"ל. נאך די הסתלקות פון זיין הייליגן פאטער ט' סיון תשל"ב האט ער איבערגענומען דאס ביהמ"ד אין וומסב"ג און האט אנגעפירט די עדה הקדושה קרוב צו א יובל יארן.

דער רבי זצ"ל איז געווען נערץ ונקדש איבער די גאנצע וועלט אלס צדיק וקדוש און איז געווען אנגענומען אלס 'דער גוטער יוד' ווי ערליכע יודן האבן זיך געקוויטעלט און גענומען ברכת קדשו אין יעדן געלעגנהייט און זיך מזכיר זיין לעצה ותושיה. דער רבי זצ"ל איז געזעצן און געלערנט שעות ארוכות יומם ולילה און דאס דאווענען איז געווען מיט אן השתפכות הנפש, וואס האט געצויגן פילע יודן מיטצוהאלטן די עבודת הקודש ביים רבי'ן און זיך מתחמם זיין לאורו הבהיר. דער רבי זצ"ל איז געווען א נחבא לכלים און כמעט נישט גערעדט, אבער זיין גאנצע מהות איז געווען 'כולו אומר כבוד' און 'עדער וואס האט אים נאר געזען האט אים ארויפגעקוקט מיט א זעלטענעם חרדת קודש, וראו כי שם ה' נקרא עליו.

משיח ה' שמו חיים, ביים יהדות החרדית איז דער רבי גערופן געווארן ביים נאמען בלשון חיבה ווען דער נאמען 'רבי חיים מערץ' האט אויסגערופן א געוואלדיגע הדרת הכבוד און אלע גדולי ישראל האבן זיך גערעכענט מיט זיינס א ווארט. יהדות

דער רבי זצ"ל האט איבערגעלאזט פאריתומ'ט זיין חשובע ברודער כ"ק אדמו"ר מתפארת יחזקאל שליט"א, די שוועסטער הרבנית תליט"א אשת כ"ק אדמו"ר מתולדות צבי ד'ספינקא שליט"א, הרבנית תליט"א אשת כ"ק אדמו"ר מקרעטשניף-קרית גת זצ"ל. און זיינע חשובע קינדער: הרה"צ ר' משה יוסף שליט"א חתן הגה"צ אב"ד לאדאני שליט"א, בנו ממלא מקומו כ"ק אדמו"ר הרה"צ ר' יחזקאל שרגא שליט"א מתולעת יעקב, דומ"ץ קרית טאהש חתן כ"ק אדמו"ר מהאדאס שליט"א, הרה"צ ר' אליעזר שליט"א פון אנטווערפן חתן האדמו"ר מפרעמישלאן-אנטווערפן שליט"א, הרה"צ ר' יואל זוסמאן שליט"א חתן האדמו"ר מספינקא-ק"י, הרה"צ ר' אלימלך שליט"א פון מונטריאל חתן בן הגה"צ ר' יוחנן וואזנער שליט"א ראב"ד סקווירא. זיינע חשובע איידים: הרה"צ ר' שלום ראטה שליט"א בן כ"ק בעל עמק התשובה מקארלסבורג שליט"א, הרב יחזקאל שרגא לאנדא שליט"א בן הגה"צ אבד"ק עדעלין-קערעסטיר שליט"א, הרב זלמן לייב קאהן שליט"א בן הגה"צ אבד"ק סענדזארש שליט"א, הרב חיים פסח יונגער שליט"א בן הגה"צ אב"ד יראים-מאנסי שליט"א און הרב יואל פישער שליט"א.

דער שטורעם ארום די לוויה

טויזענטע תושבי וומסב"ג האבן די וואך באגלייט דעם ארון הקודש פון כ"ק אדמו"ר מתולעת יעקב זצ"ל לענגאויס די הויפט-גאסן פון שטאט און אפגעגעבן דעם כבוד האחרון פארן גרויסן נפטר. אינמיטן די לוויה זענען די מלוים ערשטוינט געווארן זיך אנצוטערעפן מיט אן אומגעווענעם גאסט: דער הויכגעשעצטע מעיאר פון ניו יורק סיטי מעיאר ביל דיבלאזיא. לויט ווי דיבלאזיא האט געשריבן אין א מעסעדזש האט ער ערהאלטן באריכטן איבער א גרעסערע צוזאמקום אין וומסב"ג וועלכע טוט איגנארירן די סאושעל דיסטעסינג רעגולאציעס, און כדי דאס צו באשטעטיגן איז ער אליינס אראפגעקומען צו די סצענע בכבודו ובעצמו, עס מיטצוהאלטן מיט די אייגענע אויגן. דער מעיאר האט אויסגעפירט מיט א שארפע מעסעדזש געוואנדן צו די אידישע געמיינדע, אז פון היינט און ווייטער האט זיך געענדיגט דאס באנוצן בלויז מיט ווארענונגען און די פאליציי וועלן אנהייבן אונטערצונעמען גאר שטרענגע שריט ווי טיילן טיקעטס פאר די אלע וואס פארלעצן די

רעגולאציעס, וועלכע רעכענט אריין גרעסערע צוזאמענקומפטן און גיין מיט א מאסק.

א שטורעם איז געשאפן געווארן אין די אלגעמיינע גאס נאכפאלגענדיג די שארפע רעאקציע פון דיבלאזיא וועלכע איז באצייכענט געווארן דורך א רייע חרדישע פאליטיקאנטן אלס 'אנטעסימיש-געשטימט' צוליב דעם וואס דער מעיאר האט באזונדער אויסגעלייגט א נאסע ליילעך אויף חרדישע יודן אז זיי זענען פון די איינציגסטע געמיינדעס וועלכע טוהן נישט אויספאלגען די געזעצן. אויך קהלת תולעת יעקב האט ארויסגעשטעלט אן 'אנטשולדיגונג-בריוו' ווי זיי טוהן קלארשטעלן אז זיי האבן געארבעט איבערמילדעך אז די לוויה זאל אפגעהאלטן ווערן לויט די רעגולאציעס, נאר די זאך איז אומוועלענדיג ארויס פון קאנטראל. די קהלה שרייבט: "עס איז זייער פארדרוסלעך אז די לוויה פון אונזער געערטן רבי'ן זצ"ל האט זיך געענדיגט מיט כאאס און קאנצוקווענצן, דערפאר שפירן מיר א פליכט צו ערקלערן וואס דא האט פאסירט. אונזער רבי איז געווען פארהייליגט ביי טויזענטע איינוואוינער פון שטאט וועלכע האט געפירט אז יעדער איינער האט געוואלט אנטייל נעמען ביי די לוויה. מיר זענען אויפגעקומען מיט א פלאן אפצושפארן אסאך גאסן וועלכע וועט פארגרינגערן אנצוהאלטן די סאושעל דיסטעסינג רעגולאציעס, אבער דאס האט זיך עווענטועל נישט אויסגעארבעט. מיר ווילן אונטערשרייבן אז איעדער האט אויסגעפאלגט אלע אנווייזונגען פון די פאליציי אפאצירן און רוב פון די באטייליגטע האבן געטראגן א מאסק.

בית המדרש תולעת יעקב 651 BEDFORD AVE.

Statement

April 29, 2020

We regret that the funeral today of our Rabbi of blessed memory ended in chaos and in controversy, and we feel that it's incumbent upon us to explain what happened.

Our Rabbi was revered by thousands as a holy, humble and caring person, and they wanted to participate in the funeral. We came up with a plan to have many streets closed, so that mourners can participate and walk the coffin while following the social distancing rules and wearing masks. New Yorkers walk the streets daily, thus, a funeral – we thought – shouldn't be different, as long as the rules are followed. Unfortunately, this didn't pan out, and NYPD had to disperse the crowds.

We shall note that everyone followed the police officers' orders and the vast majority wore masks. Yet, the confusion and chaos led to scenes of large crowds.

We understand Mayor Bill de Blasio's frustration and his speaking out against the gathering. As said, we thought that the procession will be in accordance with the rules, and we apologize that it turned out otherwise. It also hurts that this led to singling out the Jewish community, and for that we apologize to all Jewish people. We know that the mayor's reaction came from his concern for the health and safety of our community and the entire city, and it wasn't ill-intentioned. We share that concern. Health and life take precedence to anything else, and we shall all follow those rules.

Sincerely,
Jacob Mertz
Secretary

מיר פארשטייען דעם הויכ-געשעצטער מעיאר דיבלאזיא וועלכע איז ארויסגעקומען מיט שארפע ווערטער קעגן דאס פארזאמלונג, און מיר זענען זיכער אז דאס האט זיך גענומען

צוליב זיין פאראנטפאטליכקייט אויף דאס געזונט פון די בירגער און די רעגולאציעס דארפן טאקע אלע אויספאלגען. ווי געזאגט האבן מיר געקלערט אז די לויז וועט אפגעהאלטן ווערן לויט די רעגולאציעס און מיר טוהן זיך אנטשולדיגן אז עס האט זיך נישט אזוי געענדיגט. יעקב מערץ..

דורכאויס די קומענדיגע טעג איז געזעהן געווארן א פארשטערקערטע פאליצייאישע וואך איבער גאנץ וומסב"ג

און די פאליציי טוהן פארטיילן טיקעטס אין גרויסן פאר די אלע וואס פארלעצן סיי וועלכע פון די רעגולאציעס וועלכע רעכענט אויך אריין גיין מיט א מאסק אויפן פנים. די עסקנים בעטן אז מ'זאל אויספאלגען אלע רעגולאציעס און זיך נישט ארומשפילן, כדי נישט גורם זיין א חילול השם און פארשידענע אנדערע קאנצוקווענצן און ווייטערדיגע פראבלעמען.

כ"ק הגה"צ רבי יחזקאל וואגשאהל זצ"ל מלאנצהוט

דער רב זצ"ל וועלכע איז געווען א זוהן פון כ"ק אבד"ק לאנצהוט הגה"צ רבי אלתר יעקב יצחק וואגשאהל זצ"ל און אן איידעם ביי הגה"צ רבי יחיאל גרינצווייג זצ"ל מדאלהא, האט נאך מיטגעמאכט דעם צווייטן וועלט-קריג און איז עטליכע יאהר געווען פארשלאפט אין דעם ביטער-באקאנטן סיביר טויט-לאגער אינאיינעם מיט זיין פאטער זצ"ל און הרה"ק ר' יענקעלע מפשעווארסק זצ"ל מיט וועמען ער איז שפעטער געווען א מחותן.

רבי יחזקאל וואגשאל זצ"ל, ווי דער רב איז גערופן געווארן בלשון חיבה ביי כלל ישראל, איז געווען א מוסטער פון א דרוכגעווייקטע חסידישע איד וואס האט געלעבט מיטן אויבערשטן מעת לעת און איז געווען משרידי דור הישן וממעתיקי השמועה וועלכע האט נאך געהאט די זכיה זיך מסתופף צו זיין בצל הרה"ק מקאלאשיץ זי"ע הי"ד פון וועמען ער האט זיך געהאלטן א חסיד מובהק. שפעטער אין ניו יורק איז ער געווען א נאנטע מקורב ביי הרה"ק מסאטמאר און הרה"ק מסקווירא מב"פ זי"ע און יבדלחט"א כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א. אויך איז ער געווען דער לאנגיעריגע בעל תפלה אויף די ימים נוראים ביי הרה"ק מסוטשין זי"ע און שפעטער ביי נכדו כ"ק אדמו"ר מסוטשין שליט"א.

דער רב זצ"ל האט איבערגעלאזט זיינע חשובע קינדער: הרה"צ ר' יחיאל שליט"א אב"ד לאנצהוט-וומסב"ג חתן הרה"ק ר' הערשעלע מספינקא זי"ע, הרה"צ ר' נפתלי חיים שליט"א חתן הגה"צ ר' וואלף גרינפעלד שליט"א מגירדהאז, הגה"צ ר' יחיאל שליט"א חתן הרב מענדל שטיינמעץ שליט"א. זיינע חשובע אידימער: הגה"צ ר' מרדכי באב"ד שליט"א ראב"ד מכון להוראה און הגה"צ ר' יהודה לייב קליין שליט"א בן הגה"צ אבד"ק טאבא-מונטריאל זצ"ל.

אין א פאראייניגטע קול קורא פון אלע אדמורי"ם ורבנים פון עיר ואם בישראל וויליאמסבורג, ווערן די תושבי העיר

ברוך דיין האמת: מיט גרויס צער איז אויפגענומען געווארן די ביטערע בשורה פון בארא פארק איבער די הסתלקות לשמי מרום פון כ"ק הגה"צ הישיש רבי יחזקאל וואגשאהל זצ"ל אבד"ק לאנצהוט, אין עלטער פון 95 יאהר.

געמיינזאמע 'קול קורא' לטובת חברה הצלה

דער בעשטה"ק זאגט אז דער יצר הרע מאכט אויסקוקן אן עבירה ווי כאילו ס'איז א מצוה. דאס זאגט דער יצר הרע היינט: "גיי דאווענען מיט מנין, גיי שטופ דיך ביי א לוייה צווישן הונדערטע מענטשן". שוטה! ס'איז דאך פיקוח נפש וואס איז דוחה כל המצוות! לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה שמא לא יעשה לו נס. אודאי איז אלעס פון הימל און אבער א מענטש טוט וואס ער קען איז ער מעורר רחמים אויבן.

[illegible]

כ"ק אדמו"ר מצאנז-קלויזענבורג שליט"א האט אויפגעטראטן מיט גאר שארפע דברי הדרכה פארלאפענעם דארנעשטאג נאכמיטאג פאר קהל חסידיו: "ס'זענען דא אזעלכע וואס געבן זיך נישט גענוג אבאכט. לדעתי איז דאס א קלות ראש. דאס איז נישט קיין פרומקייט. פלוצלינג יעצט האט אים אנגעכאפט א פרומקייט. אין אנדערע זאכן ביסטו אויך אזוי פרום? שפאר דיך איין אין שטוב? וואס איז? ביסט עפעס בעל הבית אויף דיין גוף? אויב איינער וויל זיך הרגענען מעג ער? המאביר עצמו לדעת איז דאך אין לו חלק בעולם הבא! המסכן את עת עצמו כאילו מואס ברצון בוראו ואינו רוצה לא בעבודתו ולא במתן שכר ואין לך זולזול והפקירות יותר מזה! האטס רחמנות

ער ווייסט וואס זיין לעבן איז. דאס לעבן איז נישט געגעבן געווארן צו עסן נאך פאטעטאס, נאך קארטאפל, נאר צו קענען דינען דעם אויבערשטן, לערנען און דאווענען און אויפציען ערליכע יודישע קינדער און אייניקלעך. איך בעהט ברחמים אז מ'זאל זיך אכטונג געבן גאר שטארק און מ'זאל נישט צוהערן צו די אלע שוטים און טפשים. ער גייט זיך טובל'ן אין א כלים מקוה... ער איז ווייניגער ווי א כלי ער איז ניטאמאל א דומם. ער איז א שוטה און א טיפוש. שטעלסט אריין אנדערע מענטשן אין א סכנה? ביסט א רוצח!..."

שארפע ווערטער פון האדמו"ר מקארלין-סטאלין

כ"ק אדמו"ר מקארלין-סטאלין האט היינט אויפגעטראטן מיט דברי חיזוק פאר די חסידים אויפן טעלעפאן. צווישן אנדערע האט זיך דער רבי גאר שארף אויסגעדרוקט קעגן געוויסע רבנים וואס טוהן פארנאכלעסיגן אין די געזונטהייט-רעגולאציעס און פרובירן צוריק צו עפענען די חדרים און ישיבות. דער רבי האט זיך אויסגעדרוקט: "כ'ווייס נישט צו מ'מעג זיך פארלאזן אויף די רבנים ווען ס'קומט אויף אסאך גרינגערע שאלות, אבער זיכער טאר מען נישט פאלגען די רבנים ווען עס גרעניצט זיך מיט פיקוח נפשות".

פאלגענד איז די פילע דברות קודש פון כ"ק אדמו"ר מקארלין-סטאלין שליט"א: "ס'איז ליידער אפילו אין אזעלכע שווערע צייטן זענען דא אזעלכע וואס רעדן זיך איין אז זיי זענען קלוג, און ווילן עפענען ישיבות און חדרים און זענען מזלזל אין דעם ענים פון 'פיקוח נפש'. ס'איז דא אזעלכע וואס זאגן אז זיי האבן געפרעגט רבנים און מנהיגים. איך וועל זאגן דעם אמת אז איך וואונדער זיך אויב ווען ס'וועט קומען צו אנדערע זאכן אפילו אויף פשוטע זאכן, צו מ'וועט זיך מעגן פארלאזן אויף אזעלכע מענטשן. מענטשן וואס קענען מזלזל זיין בפיקוח נפש אויף יענעמ'ס לעבן נאך

פון א רבים אזוי לייכטערהייט. מיר וואלטן זיך אויף זיי קיין סאך נישט פארלאזט.

בהמשך הדברים האט דער רבי געזאגט: "ס'איז א צייט וואס מ'זאל זיך מחזק זיין אין אהבת חברים. מחזק זיין איינער דעם צווייטן וויפיל מ'קען ארויסהעלפן. ס'איז דא אסאך מענטשן וואס דארפן פיזישע הילף וויבאלד זיי האבן מער לחץ און דארפן מער חיזוק. מ'זאל לערנען צוזאמען און דאווענען געשמאק און יעדער זאל מחזק זיין איינער דעם צווייטן וואס מער.

וואס מ'רעדט איז נישט נאר מיט אונזער חבורה אליין, נאר אויך מיט אנדערע יודן. אין פריעדיגן שבת ביי פרקי אבות שטייט אין משנה 'לקבל כל אדם בסבר פנים יפות'. די ווייטערדיגע משנה זאגט מקבל זיין מיט שמחה. אין די טעג בפרט דארף מען וואס מער אין אהבת ישראל און נישט טשעפענען און פוגע זיין א צווייטן. מ'זעהט ביי משה רבינו אז איינע רהאט געוואלט שלאגן דעם צווייטן, וואס איהר ווייסט דאך וואס רש"י זאגט דארט אז ער איז נישט געווען קיין גרויסע צדיק, דאך האט אים משה רבינו אנגערופן א רשע. מ'דארף שטארק אכטונג געבן נישט צו שטעפענען און פוגע זיין א יוד, נאר מיט אהבה ואחווה ושלום ורעות. אז יודן זענען באחדות און מ'האט זיך איינער דעם צווייטן ליב קען מען אריבערקומען אסאך אסאך שוועריקייטן און צרות".

בירור להלכה פון כ"ק אדמו"ר מבורשטין שליט"א

אין א לענגערע בירור להלכה געשריבן דורך כ"ק אדמו"ר מבורשטין שליט"א טוט דער רבי קלארשטעלן דעם פסק הלכה אז מען טאר נישט גענצליך פארשליסן בתי מדרשים, נאר עס מעג בלייבן אפן אין איינקלאנג מיט די שטאטישע רעגולאציעס. דער רבי שרייבט אז די טשיינע-קרענק האט נישט קיין דין פון 'סכנת נפשות' ביי געזונטע מענטשן יונגער ווי זעכציג און עס נישט קומען אין ביהמ"ד האט נישט קיין שייכות מיט די מצוה פון 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם'. און אפילו אויב מ'וועט זאגן אז בתי מדרשים דארפן זיך שליסן, וויבאלד אויב זיי וועלן בלייבן אפן וועלן עלטערע יודן אנקומען אהין – איז דאס נישט די פליכט פון בתי מדרשים צו זארגען אויף יענעמ'ס געזונט, נאר יעדער זאל זיך אליינס אכטונג געבן אויף זיין אייגן געזונט.

דער רבי טוט זיך באקלאגן אז היינט איז געווארן דעם 'הדור שופט את שופטיו וכל הדיוט קופץ בראש' ווען געוויסע ליידיגייטערס האבן אויסגערופן א מלחמה קעגן כביכול ברוך הוא און פרובירן דורך אלע מיטלען ארויפצוצווינגען דעם דעת בעה"ב אויף די רבנים און נאכמער מחמיר זיין ווי די רעגירונג. דער רבי ברענגט ארויס אז אין אלע שווערע צייטן וואס כלל ישראל איז אדורך האט מען זיך אלעמאל מוסר

נפש געווען צו דאווענען מיט מנין און דאס וואס זיי שרייען אז דאווענען מיט מנין איז גורם א חילול השם, דארף מען וויסן ווער ס'מאכט די חילול השם? הלא המה העסקנים בעמצם וואס גייען מסרין און טוהן פארשפרייטן זייערע רייד אויף די אינטערנעט – זיי זענען גאר די וואס זענען גורם די חילול השם.

דער רבי פירט אויס מיט א בקשה פאר די יעניגע עסקנים: חדלו ממעשיכם לרדוף את בתי המדרשים און דערביי טוט זיך דער רבי באדאנקען פאר די געטרייע חברי הצלה וועלכע לויפן ראטעווען יודן וזכותם גדול מאוד. אין די זעלבע צייט ווערט געמאלדן אז דאס ביהמ"ד אין בארא פארק איז אפן און עס קאסט צוויי דאללער אריינטריט. אויך האט זיך געעפענט די מקוה טהרה און די פרייז איז זעכציג דאללער איין חודש.

שארפע בריוו פון חברי הבד"ץ

אויפן פארלאנג פון די געזונטהייט באאמטע אין מדינת ישראל, אז ווירוס-באטראפענע זאלן זיך איזאלירן אין 'האטעלן' און זיך נישט אויפהאלטן אין די שטובער, האבן חשובע רבנים ובראשם חברי הבד"ץ שליט"א ארויסגעגעבן א פארארדענונג אז אנגעשטעקטע זאלן נישט פארבלייבן אין שטוב, נאר זאלן זיך אויפהאלטן אין 'מלונות' לויט ווי עס פארלאנגט זיך. די רבנים זענען אבער ערשטוינט געווארן נאכצוהערן געפערליכע מכשולות וואס האט אנגעטראפן

אידן יראים ושלמים וויילענדיג אין די האטעלן מיט אפענע אינערנעט-צוטריט און תערובות וועלכע איז נישט אויסגעהאלטן. צוליב דעם האבן די רבנים אפגעשיקט א ספעציעלע בריוו צו די פאראנטפארליכע האטעלן אז נאר אויב זיי וועלן זיך צושטעלן צו די רוחניות'דיגע פרינציפן וועט מען זיך צושטעלן צו די מדינת ישראל רעגולאציעס און אויב וועלן נישט אונטערגענומען ווערן די נויטיגע שריט אפצושטעלן די הפקירות אין די האטעלן וועט מען אסרין פאר סיי וועמען זיך אויפצוהאלטן אין די מלונות.

BETH DIN TZEDEK
OF THE ORTHODOX
JEWISH COMMUNITY
26 1/A STRAUSS ST.
JERUSALEM
FAX 02-621317 טאקס TEL 02-6236550 טל

בית דין צדק
לכל מקהלות האשכנזים
שע"י 'העדה החרדית'
פעיה"ק ירושלם תוכב"א
רח' שטראוס 26 א
ת.ד. 5006 פ.ו.ב

יום רביעי תור"מ כ"ח ניסן תש"ס לפ"ק

לכל הנוגעים בדבר ה"ו
המטפלים והנושאים בעול מלוניות ההחלמה.

שלום וברכה וכט"ס.

אל שולחן הבר'צ הגיעו תלונות חמורות על הקורה במלוניות המטפלים בחולי הנגיף והמיועדים לכאורה לעיבוד החרדי שומר התורה והמצוות, ובמיוחד בנו עדויות קשות על הקורה במלון מעלה החמישה, אשר יש שם רשת אינטרנט אלחוטית מחוזה טליוויזיות מחוזה ועוד מכשולים הנגרמים מתערובות וכו', אשר אין כאן המקום למורטס.

הביד'צ מבקשים שהנושא יטופל בהקדם האפשרי ועל צד היותר טוב, כדי שלא ייווצר מצב בו הביד'צ ימנו אל העיבוד החרדי לאסור עליו להתפנות למלוניות כאלו, ולאסור את השויה במקומות אשר המכשולות מצויות בהם.

בימים אלו בהם אנו זקוקים לרחמי שמים מרובים, ראוי היה ליחד מחשבה לעיבוד שומר התורה והמצוה ולא לגרום להתדרדרות רוחנית של השוהים והמחלימים.

בתקווה להבנה ולהסדר ביפה שעה אחת קודם, ובברכה לרפואת כל חולי ישראל בקרוב.

אשריכם תלמידי חכמים

שטייענדיג אנהייב זמן הקיץ אונטערן שאטן פון די טשיינע קרענק, שיינט ארויס דעם 'אשריכם תלמידי חכמים' שדברי תורה חביבן עליכם' ווען טייל ישיבות אין ניו יורק האבן אנגעהויבן די לימודים אויפן טעלעפאן ווי באריכטעט, זענען אבער אויך דא עטליכע ישיבות הקדושות וועלכע האבן געארבעט אויף אלע פראנטן אז מען זאל קענען עפענען די טויערן פון די בניני הישיבה און די סדרי הלימודים זאלן אנגיין פונקט ווי נארמאל. אין די דאזיגע ישיבות זיצן די תלמידים אין בנין הישיבה נאר זענען צושפרייט איבער די גאנצע בנין אויספאלגענדיג די סאשעל דיסטענסינג רעגולאציעס, אזוי אויך זענען דא געוויסע ישיבות ווי די בחורים קומען זיך צוזאמען אין פארשידענע פלעצער און זעצן ווייטער פאהר די לימודים. צווישן די ישיבות וואס האבן געעפענט ווי געהעריג ציילט זיך אויך די ישיבה גדולה אין קרית יואל ווען ס'איז געמאלדן געווארן אז מארגען דינסטאג וועלן זיך עפענען די טויערן פון אלע דריי סניפי

הישיבה און מ'וועט אנהויבן דעם זוממער-זמן ווי געהעריג אין די בניני הישיבה, נאר מ'וועט לייגן א געוויכט אויסצופאלגען די שטאטישע רעגולאציעס.

אין אנדערע נייעס ווערט געמאלדן איבער א פלאן פון 'וועד הישיבות' וועלכע איז אויפגעברענגט געווארן פאר די משרד הבריאות אין ארץ ישראל אז די ישיבות זאלן זיך צוטיילן אויף קלענערע גרופעס ווי זיי וועלן זיך אויפהאלטן פארשפארט אין לויף פון צוויי וואכן און נאך צוויי וואכן ווען מ'וועט באשטעטיגן אז קיינער איז נישט אנגעשטעקט וועלן זיי קענען גיין לערנען אין בנין הישיבה. לויט די הוראה פון די גדולי ישראל וועט מען זיך דערווייל נישט באנוצן מיט דעם פלאן, נאר די סדרי הלימודים וועלן אנגיין בלויז אויפן טעלעפאן.

נייע ראש ישיבה אין גור ב"פ

אין חצר הקודש גור האט מען אביסל אנגעהויבן נאכצולאזן פון די ביז-יעצטיגע שטרענגע מאסנאמען וואס זענען אונטערגענומען געווארן אין לויף פון די פארלאפענע וואכן אין ליכט פון די פארשפרייטונג, ווען פון דעם מאנטאג איז שוין ערלויבט געווארן אז עסקנים און כלל-טוהער זאלן זיך קענען דורכערדן מיטן רבי'ן פנים אל פנים בעיני הכלל, נאך א לענגערע צייט וואס דער רבי שליט"א האט בכלל נישט אויפגענומען קיין מענטשן.

פארלאפענע וואך איז אריינגעבויעט געווארן א גלאזערענע פענסטער בחדרו הפרטי פון רבי'ן שליט"א מיט א ספעציעלע 'מייק-סיסטעם' וואס פארגריגערט די קאמיונקאציע צווישן דעם שוואל און דעם רבי'ן שליט"א. צווישן אנדערע זענען אריינגעלאזט געווארן הרה"ג ר' ישראל משה אלעווסקי שליט"א וועמען דער רבי האט מכתיר געווען אלס ממלא מקום אביו אלס ראש ישיבת גור-ב"פ און געוואונטשן ברכת קדשו אויף זיין נייע שטעלע.

דער נייע ראש ישיבה הרב ישראל משה שליט"א איז ברא כרעה דאבוה א גרויסע תלמיד חכם און גאון נפלא און וואוינט אין קרית הרי"ם לעווין אין אר"י ווי ער דינט אלס מגיד שיעור אין ישיבת חידושי הרי"ם אין שטאט תל אביב און איז אן איידעם ביי הגאון רבי נחום קארנוואסער זצ"ל – ראש ישיבת חידושי הרי"ם. בפקודת הקודש וועט דער נייע ראש ישיבה אנפירן די צוויי גור'ע ישיבות אין ב"פ דורכ'ן טעלעפאן און ווען די צייט וועט ערלויבן וועט ער זיך בעז"ה אריבערציען קיין ניו יורק און ממשיך זיין די עבודות הקודש ביתר שאת.

פסק הלכה פון עמק התשובה

אין די יעצטיגע עפעדעמיע איז אנגעקומען אביסל שווער מקיים צו זיין די 'מנהג ישראל תורה' פון ברכת האילנות אין א צייט וואס מענטשן זענען געצווינגען צו בלייבן פארשפארט אין די הייזער און עס איז נישט ראטזאם ארויסצוגיין אויף די גאסן. דערפאר זענען געוויסע עסקנים אויפגעקומען מיט א געדאנק ארויפצושטעלן א בוים אויף א טראק וואס וועט ארומפארן די היימישע געגענטער און מזכה זיין יודן מיט די ברכה אין די צייט וואס עס איז בעסער זיך נישט צו דרייען אויף די גאסן. ווען מ'האט אנגעפרעגט ביי כ"ק בעל עמק התשובה מקארלסבורג שליט"א אויב דאס איז אויסגעהאלטן עפ"י הלכה, האט דער רב שליט"א געפסקענ'ט אז ניין, וויבאלד מ'קען נאר מאכן א ברכה אויף א בוים וואס איז יונק פון די קרקע, און א בוים וואס געפונט זיך אויף א טראק איז א ברכה לבטלה. דער רב האט אבער געפסקנ'ט אז די יודן וועלכע האבן נישט געוואוסט די הלכה און האבן יא געמאכט די ברכה אויפן טראק דארפן נישט איבערמאכן די ברכה.

מופת הדור

א גאר אינטערסאנטע עפיזאד האט זיך נעכטן אפגעשפילט ווען עס איז געבוירן געווארן א טאכטער ביי הרב יעקב משה שרייבער הי"ו פון לעיקוואוד, נאך צעהן יאהר. פארלאפענעם יאהר האט ר' יעקב משה הי"ו געבעטן א ברכה אויף קינדער פון הגאון האדיר רבי חיים קנייבסקי שליט"א זאגענדיג, אז דער גאון האט אים שוין צוגעזאגט פאריאהר א קינד אויב וועט ער מאכן הבדלה יעדן מוצ"ש אויף וויין און דערווייל איז ער נאכנישט געהאלפן געווארן. דער גאון שליט"א האט געזאגט: "לאזט זיך וואקסן א בארד און פאות וועסטו האבן א קינד!"... ר' יעקב משה האט איבערגעפרעגט: "דער גאון זאגט צו?"... "יא" - האט דער גאון געענטפערט מיט א זיכערקייט. ר' יעקב משה דערציילט: "מיט עלף יאהר צוריק האב איך געהאט א קינד אבער זינט דאן האב איך נישט זוכה געווען צו קינדער. נעכטן איז ביי מיר געבוירן געווארן א מיידעלע למז"ט!"...

קוויטלעך און פדיונות אין וויזניץ

חסידי ויזניץ איבער די וועלט לעכצן אריינצוגיין אל הקודש פנימה צום רבי'ן להיפקד בדבר ישועה ורחמים, אבער צוליב די יעצטיגע אומשטענדן איז דאס פארשטייט זיך אוממעגליך. די עסקנים זענען אויפגעקומען מיט א פלאן אז אין דעם גרויסן טאג לג' בעומר וועט מען איבערגעבן א 'כוללות קוויטל' פאר מרן אדמו"ר מוויזניץ שליט"א וועלכע געפונט זיך אין חצור הארט נעבן מירון, און אין דעם קוויטל וועט זיין אריינגעשריבן אלע נעמען פון די חסידים להתברך בברכות טוב. די פרייז פאר א נאמען איז 40 ש"ח און א"י און 15 דאללער אדער יורו פאר חו"ל'דיגע חסידים.

בית מרן אדמו"ר שליט"א
רח' אהבת שלום 13
קרית ויזניץ בני ברק 5161344
טל: 03-672844 • פקס: 03-672844

בס"ד, ר' באיר תש"פ

י'הוא ימליץ טוב בעדנו'

עדים אנו לשאיפתם העזה של אנשי בכל מקומות מושבותיהם
לחיכוש אל הקודש פנימה בקוויטל ופ"ג, להתברך ולהתעשר בברכות טוב
אשר ביותר מחמת צוק העיתים הנוכחי, מתבקש הדבר, אך אינו מתאפשר לעת עתה.

על-כן, נתאגד כולנו מכל קצווי תבל, בעזותא חרא ובהתקשרות איתנה
בחאי יומא רבה - לג' בעומר - יומא דהילולא דהתנא האלקי רשב"י זי"ע
אשר ביטל כמה גזירות ובראי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק

להגיש כוללות קוויטל של כללות אנשי

קדם מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

אשר במקום שהותו, סמוך ונראה למאור הגליל העליון

יקרא בע"ה שם אחר שם בפרטות

לראות את שלום צאן מרעיתו ולפקדו במקוה ישועה ורחמים, איש לא נעדר:

כל ראש בית אב ימסור שמו ושם זוגי תחי'
בעירוף פ"ג לכה"פ בסך 40 ₪ בארתיק ולבני חו"ל בסך 15 מהמטבע הנהוג במדינתם.
בימים הקרובים יתפרסמו בע"ה רשימות הגבאים די בכל אתר להעברת השמות והפ"ג.

י'כול לפטור העולם, אדוננו בר יוחאי'

בברכה
הגבאים

פאדערונג פון בודאפעסט רב

דער חב"ד שליח פון שטאט בודאפעסט הרב ברוך אבערלענדער שליט"א, האט ארויסגעשיקט א ספעציעלע בריוו ווי ער בעהט זיך בתחנונים אז קיין איינער זאל נישט קומען צו פארן ביומא דהילולא ג' אייר קיין קערעסטיר, וויבאלד די ארטיגע שטאט-ראט האבן דאס פארבאטן און אויב יודן וועלן זיך נישט רעכענען מיט די ארטיגע געזעצן קען דאס גורם זיין א חילול השם. דער רב באציהט זיך אינעם בריוו איבער געוויסע שמועות וואס ער האט געהערט אז א גרופע יודן פלאנען זיך אריינצושמאגלען אומלעגאל אין די קערעסטירע-גרעניצן.

פאראייניגטע בריוו פון גדולי הדור

בס"ד, ב' באיר תש"פ

לכבוד ידידנו הגאונים מרביצי התורה ראשי הישיבות הקדושות והמשגיחים שליט"א

עם פתיחת זמן קיץ בס"ד, מחובתנו בימים אלו לסייע בכל כוחנו לתלמידים נ"י,
ע"י שיעורים, שיחות וועדים כנהוג בכל ישיבה וישיבה, ע"י הטלפון.

אך כדי שיוכלו ללמוד ולהתגבר על הקשיים, הדבר מוכרח גם שיתנהל קשר בין
הרבנים שליט"א והתלמידים באופן אישי שזה מביא להתעלות בתורה ויר"ש.

ולכן ראינו לנכון לבקש שכל הישיבות יסדרו שאחד מרבני הישיבה דהיינו ראשי
הישיבה, המשגיחים והרמ"ם שליט"א וכן ע"י המשיבים שליט"א, ישוחחו עם
כל תלמיד ותלמיד פעם בשבוע ויותר כפי הצורך דרך הטלפון ויראו שמסודר עם
חברותות בטלפון או עם אחד מבני הבית, ושאר צרכי התלמידים נ"י.

יהי רצון שנוכה לעסוק בתורה כמקדם.

ובאעה"ח

א"י ויזניץ, י' באיר תש"פ

מכתב עוז לבית יעקב אלו הנשים

קריאה גדולה לבית יעקב אלו הנשים, אשר מגדלות את בניהן כל השנה כולה
לתורה ומצוות, ולאור המצב יש להן כעת תפקיד מיוחד להיות לעוזר בלימוד
התורה, ע"י שייחודו חדר בבית שבו ילמדו הבנים בשעות הסדרים.

ולפי גודל הקושי כך גדל מאוד שכרם של הנשים בעוה"ב וגם בעוה"ז ויראו נחת
לרוב מכל יוצאי חלציהם אכ"ר.

ובזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ובזכותן עתידין להיגאל.

ח"י ויזניץ, י' באיר תש"פ

דער פרישן זוממער-זמן האט זיך שוין אנגעהויבן אין די עולם
הישיבות בארה"ק, אבער נישט אין די היכלי התורה, נאר אויף
די טעלעפאנען — די נייע אכסניא של תורה אין די יעצטיגע
עפעדמיע צייטן. אין א פאראייניגטע בריוו טוהן די צוויי
מנהיגים פון די ליטווישע פראקציע, הגאון ר' חיים קנייבסקי
און הגאון ר' גרשון אדלשטיין שליט"א, אויפפאדערן פון אלע
ראשי הישיבות און משגיחים פון די ישיבות הקדושות,
אראפצונעמען פון זייערע צייט און זיך אפגעבן באזונדער מיט
יעדן תלמיד עקסטער דורכ'ן רופן יעדן תלמיד כאטשיג
אינמאל א וואך און זיך נאכפרעגן איבער זיינע חברותות און
אנדערע באדערפענישן וואס דאס טוט הייבן די תלמידים אויף
העכערע רעלסן.

אין א באזונדערע בריוו צו די בית יעקב אלו הנשים בעטן די
גדולים, אז אויב איז מעגליך, זאל מען אוועקשטעלן אן
עקסטערן שטוב אין הויז וואס זאל זיין געאייגענט פאר די
קינדער דארטן צו קענען לערנען די סדרי הלימודים כדי זיי זאלן
קענען לערנען רוהיג און נישט געשטערט ווערן. זיי ענדיגן מיט
א ברכה: "ווי שווערער עס קומט אן, אלס גרעסער וועט זיין
דער שכר לעתיד לבא און אויך בעולם הזה וועלן זיי זעהן אסאך
נחת פון אלע זייערע קינדער. אכ"ר".

כ"ק אדמו"ר מנדבורנא-אראד זצ"ל

מיט גרויס צער איז אויפגענומען געווארן די ביטערע בשורה פון ארה"ק איבער די הסתלקות פון כ"ק אדמו"ר מנדבורנא-אראד הרה"צ ר' דוד אלימלך לייפער זצ"ל אין עלטער פון 88 יאר. דער רבי איז געבוירן אין רומעניא י"ד טבת תרצ"ד צו זיין פאטער כ"ק אדמו"ר רבי לוי יצחק לייפער זצ"ל מנדבורנה-אראד אן אחר בן פון הרה"ק ר' מאיר'ל מפרעמישלאן זי"ע און איז געווען אן איידעם ביי הרה"ח רבי דוד שלמה אייכלר ז"ל פון ירושלים יו"ר הנהלת העדה החרדית. ער האט איבערגעלאזט זיינע חשובע קינדער און איידימער צווישן זיי: כ"ק אדמו"ר מסטניסלב-ביתר שליט"א, הרה"צ ר' אלימלך ניישלאס שליט"א אב"ד דעעש-ב"ב. וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'.

ברוך דיין האמת: מיט גרויס צער איז אויפגענומען געווארן די ביטערע בשורה איבער די פריצייטיגע פטירה פון הרה"ג ר' יעקב אלעזר מענדלאוויטש זצ"ל – רב ביהמ"ד הלכה ברורה אין קרית יואל, אין עלטער פון 53 יאהר. דער רב זצ"ל איז א זון פון יבדלחט"א הרה"ח ר' יהושע מענדעלאוויטש שליט"א – לאנגיעריגע משב"ק אדמו"ר סאטמאר. די לוייה איז ארויס פארנט פון ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל ווי עס האבן מספיד געווען כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א און הגאון האדיר דומ"ץ קרית יואל שליט"א. שנשמע ונתבשר בשורות טובות.

פסק הלכה בענין מסירה פון פוסק הדור כ"ק ראב"ד ירושלים שליט"א

אין די יעצטיגע טעג האט הגאון ר' מתתיהו דייטש שליט"א גאב"ד רמת שלמה אנגעפרעגט ביים פוסק הדור כ"ק ראב"ד ירושלים שליט"א איבער די פרישע שאלה וואס מאכט זיך אין די יעצטיגע טעג אויב מעג מען מסר'ן פאר די טאט-ראט איינער וואס פירט זיך קעגן די רעגולאציעס. פאלגענד איז די שאלה: שוכט'ס לרבינו הגדול, גאון ישראל, פוסק הדור, שר התורה, מרן רבי משה שטרנבוך שליט"א הראב"ד דפיעה"ק ת"ו. ביראת הכבוד וחרדת קודש הנני בזה לחלות פני מרן שליט"א להאיר לנו הדרך נלך בה, מה שנשאלתי הרבה לעת הזאת. לצערנו הרב יש מתחכמים ועושים דין לעצמם שאין צורך בתקנות הרופאים, למרות שאין להם דעת הרופאים שמסכמת לדעתם, אשר על כן רבים השואלים אם מותר למסור אותם לשלטונות להענישם על כך, וכמובן שאין מדובר אלא אחרי שהוזהרו באזהרה שאם לא יחזרו בהם ויצייתו להוראות אז מבקשים למוסרם.

דער פוסק הדור ענטפערט א לענגערע תשובה. בתוך הדברים שרייבט דער פוסק די פסק הלכה אז איינער וואס האט זיכער סימפטאמען פון די ווירוס אדער איז זיכער קראנק מיט די מחלה און דאך דרייט ער זיך צווישן מענטשן דארף מען אים ווארענען אז מ'גייט אים מסר'ן און אויב הערט ער זיך נאך אלץ נישט צו, מעג מען זיכער מסר'ן פאר די באאמטע. אבער דאס איז נאר געזאגט געווארן ביי איינער וואס איז זיכער אנגעשטעקט מיט די ווירוס, אבער אויף אלע אנדערע רעגולאציעס וואס די שטאט האט אוועקגעשטעלט בלויז אלס שמירה און הרחקה יתירה, אז עס זאל נישט צו קומען צו א מעגליכע פארשפרייטונג און איינער טוט פארלעצן די סארט רעגולאציעס, ווערט ער נאכנישט פאררעכענט אלס א 'מזיק את הרבים' און מ'מעג אים נאכנישט מסר'ן. עס איז בלויז ערלויבט איבערצוגעבן פאר די בית דין פון שטאט און די רבנים, וואס זיי זאלן אליין שוקל זיין מיט זייערע דעת תורה, אויב ווערט ער פאררעכענט ווי א 'רודף' וואס דאן מעג מען אים מסר'ן אדער נישט. דער ראב"ד שטעלט קלאר אז עס איז זיכער אז מ'מוז אויספאלגען אלע רעגולאציעס פון די רעגירונג, אפגעזעהן

מתלמיד חכם ובעל הוראה מובהק, וחלילה להסתמך בזה על שמועות בעלמא, או על הקשת מקרה למקרה בלא קבלת היתר מפורש מבעל הוראה מובהק.

באופן שניכר שיש פירצה בעיר, ורבים אין שומרים על תקנות ההרחקה שנתברר לפי דברי הרופאים שהם מועילים לצמצם את המגיפה, מוטל על רבני העיר לפעול ולטכס עצה היאך לגרום לציבור לשמור היטב על התקנות בלא שום פירצה, ובמקום הצורך יש לבתי הדין להטיל קנסות וכיוצא בלאחר התראה כדין תורה, אך לא ירעו ולא ישחיתו לעבור בחטא חמור דמסירה בלא שיקול דעת בכל מקרה לגופו. סוף דבר, דין מוסר אינו תלוי בדין תקנת המדינה, אלא בהכרעת חכמי התורה מהו בגדר רודף, ויש לדון בכל מקרה לגופו, ובעוה"ר רבים מדמים שההחלטה אם נקרא רודף או לא, נעשה תלוי בשיקול הדעת של החופשיים ראשי השלטון כאן רח"ל, וזהו גופא חילול השם שאין כמוהו, וכמו שכתב הגר"א (חור"מ סימן כ"ו) שכל מי שמניח דייני ישראל והולך לפני העכו"ם, הרי הוא כופר בקב"ה ובתורה, שנאמר כי לא כצורינו צורם ואויבינו פלילים.

בעונותינו הרבים, היום בימות המשיח רבו המסיתים רח"ל, ומצווה לפרסם שאנו שומרים את תקנות ההרחקות בענייני תקנת הבריאות, אבל כשנוגע להקל כמו איסור מסירה אין אנו מתחשבים בהם כלל, אלא בגדולי ההוראה בלבד, ועל פיהם נלך שזהו רצון הבורא ית"ש. ועל הכל ראוי לזכור, שאף שאנו מצווים מן הדין להיזהר באזהרות הרופאים, אסור להסיח דעת שעיקר הישועה תלוי בבורא ית"ש, ורק על ידי ביטחון ותחנונים אליו יתברך יום יום, יגן ויושיע את בניו מצרה. ואני מקצר במקום שיש עוד להאריך, ובאתי רק להעיר, והוא רחום יכפר עוון ולא ישחית וגו', הנני המצפה לרחמי שמים מרובים, משה שטרנבוך.

אויב דאס איז בלויז אלס שמירה און דאס גלייכן, אבער ווען ס'האנדעלט זיך פון גיין 'מסרין' וואס איז ממש פון די חמורות שבחמורות, קען דאס נאר אוועקגעשטעלט ווערן דורך א' דעת תורה' ווערט עס גייט אריין אין גדר מזיק את הרבים און ווער נישט.

פאלגענד איז די פילע תשובה להלכה: "קודם שאכתוב לו בפירוט על שאלתו בנדר"ד, אקדים תחילה הקדמה קצרה, דנידון זה להתיר למסור את חבריו לשלטונות כדי שיקנסוהו בממונו, הוא נידון חמור מהחמורות שבחמורות ממש, וכמפורש בשו"ע (חור"מ ס' שפ"ח סעי' ט' - י') שהמוסר אין לו חלק לעולם הבא, ועל אחת כמה וכמה כשמוסרו למשטרה על מנת שיקנסוהו דחמיר טפי, שהרי בזה הוא נחשב גם כהולך לערכאות, וזהו עוון פלילי מהחמורות שבחמורות והרי הוא מרים יד בתורת משה.

לעומת זאת, מי שמסכן את הרבים חייבים למוסרו לשלטונות לאחר שמתרים בו, ואם אפשר להם מוטב שיהירוהו תחילה על ידי בי"ד או על ידי הרב דמתא, (שלפעמים בהתראה בעלמא אינו מאמין שבאמת ימסרוהו), ואם בכל זאת הוא מתעקש בדרכו ואינו מקבל את ההתראה, או שאי אפשר להתרות בו, דינו כרודף שחייבים למוסרו לשלטונות כדי שיכפוהו שלא יסכן את רבים, וכל זה ג"כ רק לאחר שמקבלים היתר מרב מובהק שיש בזה סכנה לרבים, דאל"ה נתת תורת כל אחד בידו, וכל אחד ימסור חבריו לשלטונות על ידי החלטתו ושיקול דעתו שהדבר נידון כסכנה.

כלל הדבר בזה אינו נקבע ח"ו לפי החלטת ראשי שלטון החופשיים שאין להם השגה בכללי דיני התורה, והגע עצמך, הרי הם לבד משנים את תקנותיהם מזמן לזמן, והיאך יתכן שייקבעו דיני איסור מוסר לפי רגע שינוי החלטתם, ובוודאי אין הדבר תלוי אלא בדעת תורה, ובכל מקרה יש לקבל היתר מרב מובהק אם נחשב בגדר "מזיק את הרבים". הן אמת שתקנות כיוצא באלו נתקבלו בכל העולם כולו, ובוודאי אף אנו שומרים את כלל הרחקות הרופאים בעניינים אלו, אבל משום זה לא נחרץ דינו של העובר על כל תקנה שהוחלטה על דעתם בלבד כ"מזיק את הרבים", ובפרט שיש מהתקנות שלא נתקנו אלא כשמירה והרחקה יתרה, ויש לדון כל מקרה לגופו.

להלכה למעשה נראה, שמי שיש לו סימני המחלה, וכל שכן אם ידוע בבירור שחלה במחלה, ויוצא להסתובב בין אנשים, מצווה להתרות בו מיד, ואם אינו מקבל ההתראה או שאי אפשר להתרות בו, דינו כרודף שחייבים למוסרו לשלטונות כדי למנוע היזק הרבים. אבל בכל שאר התקנות, הכל תלוי לפי העניין, ואין לכל אחד להכריע בזה לפי שיקול דעתו מהו בגדר "סכנה" על פי דין תורה, אלא יש לשאול ולקבל היתר